

**Naročnina**

za državo SHS:  
na mesec ..... Din 20  
za pol leta ..... 120  
za celo leto ..... 240

za inozemstvo:  
mesečno ..... Din 50

**Sobotna izdaja:**  
celoletno

v Jugoslaviji ..... Din 40  
v inozemstvu ..... 60

# SLOVENEK

**Cene inseratov:**

Enostopna petlitna vrsta  
mali oglasi po Din 1.50 in  
Din 2.—, večji oglasi nad  
45 mm višine po Din 2.50,  
veliki po Din 3.— in 4.—,  
oglas v uredniškem delu  
vrstica po Din 6.—.

**Pri večjem naročilu popust.**

Izhaja vsak dan izveniši  
ponedeljka in dneva po  
prazniku ob 4. uri zjutraj.

Posilnina plačana v polovini.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici 6/III. Rokopisi  
se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne spre-  
jemajo. Uredništva telefon 50, upravnništva 328.

## Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ulici 6. Cekovni račun:  
Ljubljana 10.650 in 10.349 (za inserate) Sara-  
jevo 7.563, Zagreb 39.011, Praga in Dunaj 24.797.

### V novo dobo.

Iz vseh krajev Slovenije prihajajo Slovenski ljudski stranki neštete čestitke k sestavi nove vlade. V njih se kaže zdravi politični čut našega ljudstva, ki je novi vladi čisto samo iz sebe, še preden je le-ta podala kakšno izjavo o svojem delovnem programu, naznačilo kot glavno nalogo vzpostavitev pravičnosti v našem javnem življenju. Kajti naše ljudstvo je vedno smatralo, da ima politika biti tesno združena z moralo, da mora imeti poštene namene in se posluževati poštenih sredstev. Splošna radost nad obrazovanjem nove vlade izvira iz globokega moralnega čustvovanja slovenskega ljudstva, ki je bilo zaradi terorizma prejšnjega režima do dna svoje duše užaljeno v svojih pojmih o pravičnosti, objektivnosti in zakonitosti. Zadoščenje nad padcem Pašiča in Pribičevića, pričakovanje nove dobe mirnega dela v duhu resnične demokracije in vera v trajno ozdravljenje našega političnega življenja po zlomu nasilja, si dajejo po vsej naši domovini duška v tako živih čustvih in bodrem razpoloženju, kakor smo je doživeli samo v prvih dneh osvobodjenja in zedinjenja.

Peščica tiste inteligence seveda, ki se je udinjala kliki dr. Žerjave, je drugačnega razpoloženja. Ti ljudje si ne morejo več predstavljati vlade, ki bi ne delala krivic in ne izvajala nasilja v strankarske svrhe. Pod Pribičevićem se je ta inteligenca navadila misliti, da politika nima z moralo nič skupnega. Vlada jim je istovetna s surovo močjo, ki sme vse, da uresniči osebne ali strankarske namene slučajnih vlastodržcev. Če taka vlada naleti na pisani zakon, ga obide ali naravnost prekrši, češ da je »blagor nacije« nad zakonom, kakor se je pred nekako dvema meseci izrazil »Slovenski narod«, in da »slepo patriotično čustvo pogodi boljše nego formalna postava«. Na ta način je prejšnji režim opravičeval zločine Orjuna, ki jo je sam proti zakonu onosoval in podpiral. Državljanje je Pašić-Pribičevićeva vlada razdelila v prave državljane in veleizdajnike, kamor je uvrstila vse nasprotnike Pašičeve in Pribičevićeve politike. Prvi so uživali vse dobrote zakonov, za druge pa se je zakon sploh ukinil. Te se je smelo ubijati, poškodovati in preganjati. Za uradnike pa je Pašičev režim skoval zakon, ki v paragrafu 234 pravi, da so vsi uradniki do leta 1926. na razpoloženju, kar je vlada sama v dejanju tolmačila tako, da sme brez vsake navedbe vzroka in predhodnega postopanja čisto samovoljno vsakega uradnika premestiti ali vpokojiti. In ta način je fašistovska vlada, ki je računala na to, da ostane nedogleden čas na vladi, hotela vso upravo spraviti v roke svojih političnih pristašev.

Žerjavovi učenci, ki so se v ta pojem o vladi vživeli, si danes, ko se je teror strl, ne morejo misliti nove vlade drugače nego je bila prejšnja, in pričakujejo zato masčevanja krivic z novimi krivicami in izvajanja novega nasilja. In ker jim je tudi morala le sredstvo v politični borbi enako kakor vsa druga sredstva — dobra ne sama na sebi, ampak le v kolikor prinaša korist — zato se sedaj sklicujejo na moralo, zakonitost in pravičnost, potem ko so za časa svoje vlade zakon in pravičnost neprestano kršili. Ta apel na moralo v politiki od te strani izvira iz prepričanja, da bo nova vlada hodila ista pota kakor Pašičeva, kar je po pojmih naših nasprotnikov čisto prav in logično, ni pa zanje ugodno in koristno, v sled česar skušajo novo vlado izpodkopati z moralnimi argumenti, ki so jim sicer v politični praksi popolnoma tuji.

Toda pričakovanja pristašev prejšnjega nasilnega režima so popolnoma napačna. Nova vlada se je rodila v borbi poštenja proti politični nepoštenosti, čistih rok proti korupciji, moralnega in pravnega čuta ljudstva proti politični brezskrbnosti in nasilništvu ene klike, in zato se ta vlada ne bo sama podala na pota, ki sta jih hodila Pašić in Pribičević. Ta vlada je dosegla zmago nad prejšnjim režimom s pomočjo tihega, toda vztrajnega in popolnoma zakonitega moralnega odpora ljudskih mas v celi državi, in zato svoje zmage ne bo napravila na ta način, da bi posnemala svojo prednico. Ker je ta vlada za svojo zmago obvezana ljudstvu, bo smatrala za svojo

prvo in edino nalogo, da zadošči pravemu čutu ljudstva, da popravi vse storjene krivice in kaznuje krivce, da enkrat za vselej napravi konec nemoralnim metodam v politiki, in začne novo dobo državnega življenja na podlagi demokratičnih svoboščin vsakega posameznika, socialnih pravic vsakega stanu in naravnih pravic vsakega poedinca in udruženja v tej državi. Šele s to vlado je Jugoslavija stopila na pot moderne demokracije in v krog lustrnih držav sveta kot enakovredna država.

Zaraditega je poraz reakcije, posebej ljene v Pašiću in Pribičeviću, definitiven. Kajti to ni bil samo poraz dveh oseb, ampak cele predvojne dobe, miselnosti cele prošlosti, stoletij nasilja, samovolje in brezpravnosti. V tem porazu reakcije se izraža preobrat mišljenja in čustvovanja celokupnega našega doraščajočega pokolenja v soglasju z duhovnim in moralnim preobratom celega izobraženega človeštva.

### Podkupovanja padlega režima razkrita.

TUDI SLOVENSKI REPTILI SO DOBIVALI STALNE VEČJE PODPORE. — ZAPLENJENJE »SLOVENCA« UKAZANO.

Belgrad, 31. julija. (Izv.) Mi smo ponovno trdili, da je bila večina režimskih listov za svoje napade na opozicijo plačana in se je to sedaj tudi ugotovilo. Pri pregledavanju posameznih resorov se je ugotovilo, da so se vršile s kontrolnim in carinskim fondom velike zlorabe. Tega fonda, v katerega so se stekale vse carinske kazni, ni prejšnja vlada stavila v proračun. Ugotovljeno je, da so iz tega in drugih fondov dobivali stalne mesečne podpore režimski listi in agenti.

Stalne večje podpore so dobivali tudi nekateri slovenski listi, ki so se borili za režim korupcije in sile. O tem bomo podrobno poročali, ko bodo pregledani vsi akti. Vsa izplačila iz teh fondov so se izstavljala na izmišljena imena po vzorcu »Peter Smolac«. Na čelu podpiranih listov je bila seveda Pribičevićeva »Reč«, ki jo »Jutro« kaj rado citira. Dalje »Balkan« in »Samouprava«, ki sta uživala največji ugled pri »Slovenskem narodu«, ki je zlasti iz »Balkana« ponatiskoval vse plačane napade in obrekovanja.

Finančni minister je izdajal nek list,

izprememba, ki je nastopila v naši državni politiki z nastopom nove vlade, ni produkt kakšne slučajne srečne konstelacije, ampak nujna posledica tistega procesa obnove vsega našega kulturnega življenja. ki se je vršil zadnja leta tiho in neopazno, zato pa tem temeljitejši in učinkovitejši.

Zato se naša liberalna inteligenca zastonj tolaži s tem, da je sedanje stanje provizorično in da bi se mogli stari časi vrniti. S Pašićem in Pribičevićem je pokopana cela doba, ki se nikoli več ne vrne. Nova vlada pa pomeni začetek političnega, kulturnega in moralnega prepoda, ki so ga pripravljali naši najboljši duševni delavci, za katerim hrepeni naš mladi rod in ki se bo dovršil v bližnji bodočnosti. Demokracija pa, kakor ga pri nas predstavlja Žerjavova klika, je samo še anahronizem in izraz kulturne zaostalosti našega liberalnega meščanstva, ki ne bo moglo zadržati zmagovalnega pohoda nove demokracije.

za katerega pa nihče ne ve, a je vendar izdajal za vsako številko ogromno številko 130.000 Din. — Z ozirom na ta dejstva je vlada sklenila, da se morajo pregledati vsi akti in bo storila proti temu odločne korake. Razentega je prejšnji režim preganjal vse liste, ki niso klonili in so pošteno kritizirali njeno škodljivo delo. Pri tem je šla vlada preko zakona. Minister Nastas Petrović je vse to ugotovil in tudi poročal na današnji vladni seji, da je prejšnji režim dal vsem oblastvom navodila, da se morajo neki listi sistematično zaplenjevati, da bi se jim na ta način tudi materialno škodovalo ter ljudstvu predstavilo njih ideje kot protidržavne in škodljive. Med časopise na tej listi je na predlog dr. G. Žerjave dr. Wilder postavil tudi »Slovenca«. Pravosodni minister je izdal sodiščem posebna navodila, ki so mu žali bog ponekod sledila. Vse to je sedaj prenehalo in nova vlada nima nobenega strahu pred pošteno kritiko svojega delovanja in je zato vse reakcionarne predpise razveljavila.

### Sklepi vlade pravice in poštenosti.

ZA SVOBODO TISKA, GOVORA IN ZBOROVANJA. DOKLADE ZA VPOKOJENCE.

Belgrad, 31. julija. (Izv.) Danes od 4. do 8. ure se je vršila seja ministrskega sveta, kjer je vojni minister poročal o vojnih odredbah pri železniških direkcijah. Notranji minister je poročal o razpoloženju ljudstva in povedal, da prihajajo iz posameznih pokrajin poročila, s kakšnim navdušenjem da je ljudstvo sprejelo novo vlado. Dalje je poročal notranji minister o umoru srezkega poglavarja v Metkoviću, ki ga je ustrelil neki gostilničar, ko je poglavar zahteval, naj se predpisi izvršujejo. Za državnega podtajnika v notranjem ministrstvu je imenovan Marko Čemović, za pomočnika notranjega ministra pa Svetislav Popović, bivši načelnik v istem ministrstvu. Razpravljalo se je tudi o neklih osebnih izpremembah. Dalje je poročal notranji minister o ča-

sopisju in je dejal, da je prejšnja vlada sklenila, da je treba neke neljube ji liste preganjati in sistematično zaplenjati, o čemer poročamo na drugem mestu. Minister Petrović je ta ukaz razveljavil in razposlal naredbo, da se naj ščiti svoboda časopisja in postopa proti njim le na podlagi pozitivnih zakonov. Izdal je tudi naredbo glede svobode govora in zborovanj. Sklenilo se je tudi, naj se skliče finančni odbor, da sklepa o dokladah za vpokojence.

Finančni minister je poročal o kontrolnem fondu. Končno je bil izvoljen finančni ekonomski odbor, v katerem so sledeči ministri: Dr. Spaho, Sušnik, dr. Fr. Kulovec, dr. Šumenković, Pečić in dr. Hrasnica.

### Posvet radikalnega kluba o taktiki.

Z OGORČENJEN ODBIT PREDLOG PRIBIČEVIČA ZA RAZGRAJANJE. — JOVANOVIČEVA SKUPINA PROTI TAKTIKI RAZGRAJANJA V PARLAMENTU.

Belgrad, 31. julija. (Izv.) Predsednik radikalnega kluba je danes brzojavno poklical v Belgrad vse poslance. Vršila se bo klubova seja, na kateri se bo razpravljalo o taktiki na prvi seji narodne skupščine. Pribičević in njegovi ljudje so radikalom predlagali, da bi se na seji kričalo in razbijalo in bi se tako seja ne mogla vršiti. Ta predlog je vzbudil pri Jovanovičevih pristaših veliko ogorčenje. Pred-

log kaže, kaka sredstva so še ostala Pribičeviću na razpolago. Z ozirom na ta Pribičevićev predlog se je vršila pri Jovanoviču konferenca, ki so se je udeležili Miša Trifunović, Velja Vukičević, Mihajlo Ranković in Vujičić. Sklenilo se je, da se Pribičevićev predlog odbije in se mož prepušti svoji usodi, naj potem dela, kar hoče.

DIREKTNE ZVEZE Z BRATISLAVO IN PRAGO.

Belgrad, 31. julija. (Izv.) Poštni minister Pera Marković je danes podpisal odredbo, s katero se vzpostavlja direktna

zveza med Belgradom in Bratislavo. Ta zveza, ki bo velike gospodarske koristi, bo vzpostavljena 5. avgusta, direktna zveza med Prago in Belgradom pa sredi avgusta.

### MINISTER SUŠNIK V ZAGREBU.

Zagreb, 31. julija. (Izv.) Danes dopoldne se je pripeljal v Zagreb novi minister za promet Anton Sušnik. Mudil se je dalje časa v železniškem ravnateljstvu. Iz Zagreba je odpotoval minister A. Sušnik v Ljubljano, odkoder se vrne v nedeljo v Belgrad. Po njegovem povratku se bo takoj začelo z reformatičnim delom.

### MINISTER VESENJAK PREVZEL SVOJ RESOR.

Belgrad, 31. julija. (Izv.) Danes ob 4. uri popoldne pred sejo ministrskega sveta je prisegel minister za agrarno reformo prof. Vesenjaka. Dopoldne je že prevzel svoj resor. Že danes dopoldne je bil v ministrstvu velik naval strank iz vse države. Med njimi so bile tudi take stranke, ki so že mesece in mesece čakale na avdijenco. Za jutri dopoldne je minister Vesenjaka sklical vse višje uradnike, da jim razloži svoj program.

### VPRAŠANJE SKUPŠČINSKEGA PREDSEDNIKA.

Belgrad, 31. julija. (Izv.) Povodom sklicanja narodne skupščine se mnogo govori o vprašanju novega skupščinskega predsedstva. Kolikor izvemo, vlada o tem še ni nič razpravljala. Smatra se pa, da bo g. Jovanović še dalje ostal predsednik narodne skupščine. Istega mišljenja je bil tudi Pašić, dokler ni izvedel za to vladno stališče. Potem pa je poklical Jovanovića k sebi in mu sporočil, da smatra za potrebno, da poda Jovanović ostavko in vstopi v najostrejšo opozicijo proti novi vladi.

### Borzna poročila.

#### ZAGREBSKA BORZA.

31. julija 1924.

Na deviznem trgu so danes tuje devize in valute večinoma nazadovale, tendenca slaba, promet minimalen. Na efektuem trgu nobene kupitje.

#### Devize in valute.

(V oklepaju tečaji z dne 30. julija.)

Dunaj 0.11725—0.11925 (0.1179—0.1199), Italija 3.623—3.653 (3.635—3.665), London 368.30—371.30 (372—373.50), Newyork 83.50 do 84.50 (83.50—84.50), Pariz 4.20—4.25 (4.32 do 4.39), Praga 2.473—2.533 (2.485—2.515), Curih 15.60—15.64 (15.528—15.578), efekt. dolarji 82.50—83.50 (82.60—83.60).

#### Vrednostni papirji.

Hrvatska Eskomptna banka, Zagreb 127 do 125, Jugoslavenska banka, Zagreb 110 do 113, Prva hrvatska štedionica, Zagreb 915, Ljubljanska kreditna banka, Ljubljana 220 do 250, Dioničko društvo za eksploatacijo drva, Zagreb 112 do 119, Hrv. slav. d. d. za ind. šećera, Zagreb 990, Narodna šumska industrija, Zagreb 75 do 82, Guttman 772, Slavonija 91 do 93, Združene papirnice, Vevče 140, Strojne tovarne in livarne, Ljubljana 150, Trboveljska premogokopna družba, Ljubljana 490, 7 odst. drž. inv. posojilo 65.50, Vojna odškodnina 122.

#### CURIŠKA BORZA.

(V oklepaju tečaji z dne 30. julija.)

Belgrad 6.45 (6.45), Berlin 1.29 (1.30), Budimpešta 0.0060 (0.0069), Dunaj 0.0076 (0.007625), Italija 23.35 (23.35), London 23.73 (23.77), Newyork 539.50 (540.75), Pariz 26.85 (27.20), Praga 16 (16).

#### DUNAJSKA BORZA.

Dunaj, 31. julija. (Izv.) Efekti: Živnostenska 819.500, Alpine 370.000, Greinitz 129.000, Kranjska industrijska družba 700.000, Trboveljska družba 419.900, Hrv. eskomptna banka 150.000, Leykam 100.000, Jugoslovanska banka 90.000, Hrv.-slav. dež. hip. banka 50.200, Avstrijske tvornice za dušik 183.000, Mundus 738.000, Slavex 213.000, Slavonija 78.000. Devize: Belgrad 848, Kodanj 11.330, London 312.300, Milan 3059, Newyork 70.935, Pariz 3542, Varšava 13.550. Valute: dolarji 70.460, angleški funt 310.500, francoski frank 3505, lira 3070, dinar 844, češkoslovaška kruna 2077.

#### PRAŠKA BORZA.

Praga, 31. julija. (Izv.) Devize: Lira 1471/8, Zagreb 40.625, Pariz 1691/2, London 149.30, Newyork 33.95.

**SEJA ADMINISTRATIVNEGA ODBORA.**

Belgrad, 31. julija. (Izv.) Sklicana je seja administrativnega odbora, ki se bo vršila 6. avgusta ob 4. popoldne.

**REMEDIJA NA HRVATSKEM.**

Zagreb, 31. julija. (Izv.) Danes sta se vrnila v Zagreb dr. Maček in poslanec Predavec. Takoj po njihovem prihodu se je vršila seja predsedstva HRSS, kjer je poročal dr. Maček o novem političnem položaju. Sklepalo ni predsedstvo o ničem, pač pa bo sklepala o raznih tekočih zadevah plenarna seja HRSS, ki se bo vršila v nedeljo. - Po seji predsedstva HRSS je odšel dr. Maček v klub Hrvatske zajednice, kjer je poročal istotako o položaju. Dogovorili so se, da bodo zahtevali, da zapuste svoja mesta vsi veliki župani na Hrvatskem, ker so eksponenti Pribičevićeve stranke, od višjih uradnikov pa le oni, ki se niso držali korektno.

**ZEMLJORADNIKI IN NOVA VLADA.**

Belgrad, 31. julija. (Izv.) V ponedeljek se vrši plenarna seja zemljičarstva kluba glede stališča nasproti novi vladi. V torek je sklican glavni odbor stranke. Iz Slovenije so zastopani v glavnem odboru izmed načelstva SKS 4 člani.

**PATRIARH DIMITRIJ PRI DR. KOROŠCU.**

Belgrad, 31. julija. (Izv.) Danes ob 11. uri je sprejel minister ver dr. Korošec v svojem kabinetu pravoslavnega patriarha Dimitrija.

**PRIČEVIĆ MOLEDUJE.**

Belgrad, 31. julija. (Izv.) Med Pribičevićem in Pašićem so se poslednja dva dni vršila pogajanja za vstop samostojnih demokratov v radikalno stranko. Dasi ravno Pašić ni bil protiven vstopu, vendar je bila ta Pribičevićeva prošnja definitivno odbita, ker so vsi radikali odločno proti njemu in njegovim metodam ter se Pašić boji, da ne bi z njim stranka še bolj izgubila na ugledu kot dosedaj.

**Londonska konferenca.**

London, 31. julija. (Izv.) Položaj se polagoma jasni in delo napreduje.

O vprašanju vojaške izpraznitve Porurja se bosta Francija in Belgija pogajali neposredno z Nemčijo. Kot kompenzacijo za ta novi popust Francija ne zahteva drugega nego podaljšanje roka za končnoveljavo odpoklicanje vseh francosko-belgijskih železničarjev iz Porenja. Tej zahtevi je Anglija pritrdila in jo bo podpirala.

Pogajanja z Nemčijo se bodo razvijala v sledečem pravcu: Vojaška izpraznitev se bo izvajala postopno, vzporedno s točnim izpolnjevanjem nemških plačil in posebno dajatev v naravi (koksa, ki ga rabijo francoske fužine). Razen tega morajo Nemci takoj, t. j. še pred odpoklicem vojaških čet podpisati za pet milijard železniških in za enako vsoto industrijskih obveznosti.

Včeraj so se zopet sešli na pogovor načelniki delegacij, ki jih je sedaj šest, ker se jim je pridružil tudi japonski poslanik.

**JAMSTVA ZA NEMŠKO POSOJLO.**

London, 31. julija. (Izv.) Na seji ameriških, britanskih in zaveznških bankirjev dne 29. t. m. so razpravljali o jamstvih za nemško posojilo. Gre za trojstno jamstvo: 1. splošno jamstvo vseh vdeležnih držav; 2. individualno jamstvo vsa-

ke države, ki ukrene separatno akcijo; 3. jamstvo bankirjev države pod točko 2.

**HERRIOTOV REPARACIJSKI PREDLOG.**

London, 31. julija. (Izv.) Šefi delegacij posameznih držav so sklenili sprejeti posredovalni predlog Herriotjeve kompetence reparacijske komisije in posebnega razsodišča, kakor ga določa Dawesov načrt. Herriot je predlagal, naj ne bo razsodišče kompetentno le za presojo onih prestopkov s strani Nemčije, ki bi jih ugotovila reparacijska komisija, ampak tudi glede sporov zaradi dajatev v naravi.

London, 31. julija. (Izv.) Reut. urad poroča o konferencah odborov, da se na njih posvetovanja ugodno razvijajo. Herriot se trudi, da pride do soglasja. Vse vesti o nesporazumih in o tem, da so posvetovanja zastala, so popolnoma neutemeljene. Diplomatični krogi presojajo položaj zelo ugodno.

Pariz, 31. julija. (Izv.) Vsi listi poročajo, da se kaže v Londonu na vseh straneh skrajno dobra volja ter da je Francija pripravljena tudi na večje koncesije, samo da se sporazum popolnoma doseže.

**Politični položaj v Italiji.**

Rim, 31. julija. (Izv.) Opozicijsko časopisje ostro nadaljuje boj proti fašizmu in posebej proti tiskovnim odredbam. Ekstremni fašistovski elementi čutijo, da jim teče voda v grlo in besne. Farinacci se je v polemiki izpozabil tako daleč, da kliče fašiste k reakciji pod geslom: Živel Duminil! — Ker so se doslej ponesrečili vsi poizkusi, da se fašizem v Matteottijevem slučaju razbremeni in se je obtoženec samim posrečilo iz ječe uvesti akcijo, da obremene samega Mussolinija — so se fašisti sedaj lotili osebnosti umorjenega Matteottija. Vsi fašistovski listi pišejo, da je bil Matteotti zagrezen antinacionalist ter iznašajo njegove govore, ki naj bi to dokazali.

Potek assisiškega kongresa in sklenjeni dnevi red je napravil na vso javnost globok vtis. Iz odgovora, ki ga je Mussolini priobčil v »Popolo d'Italia«, se vidi, kako zelo se čuti zadetega. Mussolini pravi, da sprejema apel kombatenov, da pa naj si ga vzame k srcu tudi opozicija, na katero pade odgovornost, če v deželi ne pride do normalizacije.

Položaj je na splošno zelo napet. Fašizem le še s težavo drži svoje postojanje.

Za jutri je sklican ministrski svet.

**ASSISIŠKI KONGRES.**

Assisi, 31. julija. (Izv.) Včeraj pozno zvečer je kongres kombatenov izglasoval dnevi red, ki so ga tako v vladnih krogih kakor v opoziciji pričakovali z največjo napetostjo. Dočim je bil prva dva dneva fašizem neizprosno potisnjen na začetno klop in je bilo pričakovati, da bo Bergmanov dnevi red, ki odreja vladi vsako podporo in jo tako implicite obsoja, z ogromno večino sprejet, so vladni krogi zadnji dan napeli vse sile, da preprečijo vsaj nezaupnico vladi. Dosegli so, da se je sestavil nov dnevi red, ki se sicer z enako odločnostjo izreka za popolno avtonomijo bojevnške organizacije, za brezpogojno vpostavo zakonitosti in državne avtoritete in za ostro ločitev vlade od fašistovske stranke, ki pa dodaja, da se ne smejo vrniti razmere, ki so vladale neposredno po vojni in da bodo kombateni delo svojega tovariša, ki vodi usodo naroda, podpirali, v kolikor bo to

delo dejansko stremilo za tem, da zagotovi v Italiji državljansko slogo temeljem popolne discipline brez vseh nezakonitosti v zmislu risorgimenta. Ta dnevi red, ki ga je podal Viola, je bil sprejet s 311.240 glasovi proti 3520. Fašistovske nade, da bo došlo na kongresu zaradi fašizma do razcepa in da se bo znaten del kombatenov brezpogojno postavil ob stran fašizma, se niso uresničile. Kongres kot tak tudi ni poslal pozdravne brzojavke Mussoliniju, pač pa kralju, ki so mu priredili demonstrativno viharne manifestacije.

**MUSSOLINI PROTI PARLAMENTARIZMU**

Rim, 31. julija. (Izv.) Povodom jutrišnjega velikega zborovanja fašistov v Bologni je poslal Mussolini načelniku fašistovske organizacije v Bologni pismo, v katerem slavi fašizem in ugovarja, da bi se smel fašizem zopet nadomestiti s parlamentarizmom, kakor to želi opozicija.

**BREZPOSELNOST V ANGLIJI.**

London, 31. julija. (Izv.) Finančni minister Snowden je v svojem govoru o problemu brezposelnosti omenil, da bo vlada začela graditi več novih železnic in velikih električnih naprav. Tudi izpolnitev Dawesovega načrta bo brezposelnost omilila, ker bodo narodi začeli lahko zopet delati.

**GRŠKO-BOLGARSKI SPOPAD.**

Solija, 31. julija. (Izv.) Na obmejnem ozemlju v okolici Petriča je prišlo do hudih spopadov med Grki in Bolgari. Grki so ubili v neki vasi 19 bolgarskih kmetov, Bolgari pa so ubili nekega grškega župana.

**Velika železniška nesreča na kočevski progi.****EN ŽELEZNIČAR UBIT.**

Ljubljana, 31. julija.

Danes okrog 5. uri popoldne se je na progi Kočevje—Grosuplje med postajama Čušperk in Predole zgodila velika nesreča. Tovorni vlak, težko natovorjen z lesom, apnom in drugimi tovari, je na silno strmim ovinku nad Račno skočil s tira in je 6 vagonov padlo kakih 8 m globoko po škarpji v jarek. Nevarni in strmi ovinki je pasirala lokomotiva brez nesreče, takisto službeni voz, na katerem se je vozil vlakovodja Gorše. Ko pa so prišli težki vagoni, se je pod silno težo ali udala slabo pritrjena tračnica ali pa se je snelo kako kolo, vsled česar je 6 prvih vagonov zgrmel v prepad, dočim so zadnji vagoni ostali k sreči še na progi. Na 4. vagonu se je nahajal zavirač Repenšek, ki so ga njegovi rešeni tovariši s težavo potegnili mrtvega iz razvalin. Mrtvo truplo so prenesli v mrtvašnico na Kopanj. Repenšek je stanoval v Šiški, bil je okrog 40 let star ter je bil vreden in pošten mož.

Rešene železničarje je potem lokomotiva s službenim vozom prepeljala na Grosuplje. V tej težki nesreči je sreča le to, da ni cel vlak padel pod škarko. V tem slučaju bi bilo najmanj kakih 6—8 mrtvih.

Iz Ljubljane je bil na mesto nesreče takoj poslan pomožni vlak s potrebnim osebjem in materijalom. Kočevski vlak, ki bi bil moral prispeti na Grosuplje ob 7. uri 10 minut zvečer, je čakal na postaji Čušperk na dohod potnikov ljubljanskega vlaka do mesta nesreče. Tu so potniki obeh vlakov prestopili, tako da je novo-meški vlak nocoj privozil v Ljubljano brez

kočevskega. Ta je kot drugi del tega vlaka prispel mnogo pozneje.

Vzrok nesreče bo ugotovila preiskava. Toda eno je že danes gotovo, da je nesreče kriva železniška uprava. Kakor nam zagotavljajo, se morajo železniški pragi prenavljati vsaj vsakih 10 let. Dogaja pa se, da so železniški pragi stari že po 20 let, vsled česar tračnice na gnilih pragovih niso več zadosti trdno pritrjene. Kakor slišimo, so tudi na tej progi pragi že stari in slabi, vsled česar so tračnice pod pritiskom teže najbrže odnehale. Mogoče pa je še drug vzrok, da se je pri slabem vozu potrl kolo, vsled česar bi bil voz padel čez strmino in potegnil za seboj še druge. Vozovi se namreč nahajajo v skrajno slabem stanju, ker se ne popravljajo. Delavnica v Mariboru mora n. pr. popravljati vozove tudi za zagrebško in subotičko direkcijo. Za ta popravila ne dobi nobenega plačila, vsled česar ne more sedaj popravljati niti lastnih voz.

Tako je zanikrnost v železniški upravi, v katero smo zabredli zadnja leta, vzrok tudi sedanje težke nesreče, pri kateri je izgubil življenje zvest in vreden železničar.

**Beleške.**

Važen ukaz za delniške družbe pripravlja finančni minister. Delniške družbe — seveda samo gotove tiskarniške — bodo morale predložiti finančnemu ministru natančne izkaze svoje premične in nepremične imovine in natanko povedati, kako in kdaj in na kakšen način so prišle do posesti svojih nepremičnin. Tudi »Delniška tiskarna« v Ljubljani bo morala predložiti tak izkaz s podpisom gospode Bamberg.

Prisega. »Jutro« očita dr. Korošcu, da ne bo mogel kot minister prosvete ne prestando gledati, da se vsa vzgoja vrši »v duhu narodnega edinstva«, kakor to velevala ustava. — »Jutro« naj bo pomirjeno. Dr. Korošec ima prav dobra očala in bo tudi na to gledal. Gledal bo pa tudi nekoliko na to, da izgine iz šol v Sloveniji žerjavščina, o kateri v ustavi ne stoji niti besedica, pa je vsa šola polna.

»Nasedli smo »Jutrovim« poročilom.« Pod tem naslovom nam pišejo: Lagati pa znajo tako mojstersko, da jim človek mora verjeti. Namreč »Jutrovci«! Res smo jim verjeli zadnje dneve bolj kot »Slovenec«, na čegar poročevalca smo se jezili, češ, da nas samo farba, ko se vendar resnica ne da dolgo prikrivati. Zato pa dajmo danes vašemu poročevalcu javno zadoščenje in priznavamo, da smo mu delali krivico ter se mu očitno zahvaljujemo za njegova resnična, objektivna in razveseljiva poročila. — Citateli »Slovenca«.

Taki so. Načelniku Sentandraškega Orla (pri Velenju) Ožirju so »Jutro« pošiljali — seveda brez naročbe — tri mesece. Poslal ga je nazaj — ni nič pomagalo. Poslal ga je drugič nazaj — in protestiral v priporočnem pismu zoper pošiljanje — nič ni pomagalo. Čez tri mesece pa dobi od celjskega advokata terjatev za »Jutrovo« naročnino. Sele ko je poštarica uradno potrdila, kako je Ožir protestiral, so mu dali mir. Pa naj kdo reče, da ne znajo v »Jutrovic« deželi!

**V nedeljo v Dev. Mar. v Polju ORLOVSKA PRIREDITEV.**

je ohranil ruski konzul v Bukarešti. A v Srpskih Novinah stoji o Pašićevem govoru le kakih pet stavkov. Mandl je bil torej lahko precej miren glede bojazni, da bi kdo mogel njegov »citāt« kontrolirati.

Ko je prišel Wendel v marcu 1923 v Jugoslavijo, da poroča o volivnem gibanju za Prager Presse, je zraven pripravil tudi gradivo za referat, oziroma za knjigo, o kateri tu govorimo. Predvsem je iskal Tribuno št. 1771. In sreča mu je bila izredno mila: Milan K. Djordjević, pisec knjige »Srbija i Jugoslaveni za vreme rata«, je hranil samo eno številko Tribune, in sicer baš — 1771! Ta Tribuna res poroča o tistem Pašićevem govoru v niški skupščini, a Mandlovega citata — ni nikjer, tudi ne drugega citata, ki bi bil po vsebini ali smislu le od daleč Mandlovemu podoben. Mandl je torej citat kratko malo — potvoril, izsesal iz prstov. Wendel ga je absolviral z besedami: »Bei einem Herrn Mandl... wird sich niemand entristet aufhalten, statt achselzuckend den Lumpen zu den Lumpen zu werfen.«

Wendel dokazuje na podlagi izjav merodajnih avstrijskih politikov, da je vojno s Srbijo in svetovno vojno nameroma povzročila Avstrija sporazumno z Nemčijo. V ta namen se je dal umor v Sarajevu, s katerim ni bila srbska v nobeni zvezi, izvršeno izrabljati »za galenjo«. Zgodovinska zasluga Wendelovega referata je ta, da je to stvar na tako odličnem mestu objektivno ugotovil na podlagi obširnih študij; rezultate njegovih

Hermann Wendel:

**Die Habsburger und die Süd-slawenfrage, 1924.**

Geza Kohn, Belgrad — Leipzig.

Kakor se nam napoveduje, bo izšlo v teku letošnjega leta v Berlinu v 10—12 zvezkih delo: Schuld und Recht im Weltkrieg. Gradivo je pripravila parlamentarna komisija za preiskovanje vzrokov svetovne vojne v nemškem državnem zboru. Ta komisija je seveda zaslišala poleg osebnosti, ki so se nahajale pred desetimi leti na odločilnih mestih, tudi strokovnjake za posamezna vprašanja. Hermann Wendel je podal 11. in 12. maja 1923 pred to komisijo kot izvedenec svoje mnenje predvsem o vprašanju: ali zadene belgrajsko vlado kaka krivda na umoru v Sarajevu? Ali je Srbija leta 1914. nameravala povzročiti svetovno vojno ali ne?

Kakor se vsi spominjamo, je ob izbruhu svetovne vojne povsod odmeval klic, da se je vojna pričela radi tega, ker je srbska vlada zakrivila umor v Sarajevu. Izobraženi krogi si seveda po veliki večini izbruha svetovne vojne niso predstavljali tako preprosto; za široke mase je pa bila to prav učinkovita udrihalica. Nebroj psov je deževalo na državo, ki podpira politični umor. Toda dasi je vse časopisje pisalo v tem pravcu, vendar avstrijska vlada tega ni trdila niti v ultimatu niti v oklicu na narode po vojni na-

povedi. Med vojno so se pojavile vesti, da so se našli v Srbiji tajni dokumenti, ki pričajo o krivdi srbske vlade na atentatu — a vesti so utihnile same po sebi; »tajnih dokumentov« ni hotelo biti od nikoder.

Obratno: vsi dogodki ob izbruhu svetovne vojne (n. pr. do skrajnosti pomirljivi odgovor Srbije na ultimatum, vojaška nepripravljenost Srbije, odsotnost vojvode Putnika, ki se je nahajal v Avstro-ogrijski itd.) so dokazali, da Srbija nikakor ni mogla želeli vojne in da je torej skrajno neverjetno, da bi bila kaj storila, kar bi bilo moglo kaliti itak napeto razmerje med obema državama.

Proti koncu svetovne vojne je pa izdal dunajski žurnalst Leopold Mandl knjigo: »Die Habsburger und die serbische Frage«, kjer je navedel navidezno prav prepričevalen dokaz za trditev, da je Srbija želela vojno. Mandl citira namreč te besede, ki jih je baje govoril v avgustu 1915 Pašić na seji narodne skupščine:

»Udarili smo v najbolj ugodnem momentu, ki si ga je bilo sploh mogoče misliti za uresničenje naših idealov.«

In kot svoj vir naveda pod črto: »Tribuna«, Belgrad, br. 1771, 13. VIII. 1915. Govor min. preds. Pašića, skupščinska seja z dne 12. VIII. 1915.«

Na tak način bi se bil torej Pašić sam izdal, da je Srbija želela vojno.

Ta Pašićeva izjava je bila seveda nad vse dobrodošlo orožje vsem, ki so dokazovali, da je pri umoru v Sarajevu imela srbska vlada svoje prste vmes. Nanjo se je skliceval sam Bethmann-Hollweg, zgo-

dovinar prof. Delbrück i. dr. Citat je bil naveden tako natančno, da pač ni bilo lahko sumiti o njegovih pristnosti. Pašić je sicer odločno zanikal, da bi bil kdaj rekel te besede; toda pisana črka je govorila proti njemu. Izven mej Srbije je bil bržkone Wendel edini, ki se mu je zbudil sum, da je morebiti citat — potvorjen.

Kot dober poznavalec srbskega političnega in splošno kulturnega življenja je bil namreč Wendel prepričan, da Srbija leta 1914 ni mogla imeti nikakega razloga, da bi kalila evropski mir; preveč je bila še izžrpana po prvi in drugi balkanski vojni, preveč razbite so bile razmere v notranjosti po nasprotju med vlado in »črno roko«, tajno organizacijo vojaškega značaja, ki se je nahajala v očitnem sporu z vlado. (Ta organizacija je bila tudi eden glavnih povzročiteljev atentata.) Pač pa je potrebovala Avstrija »za galerijo« ugodne moralne pozicije za vojno s Srbijo, ki jo je že davno nameravala.

Taki in slinili razlogi so napolnili Wendela, da se je začel živo zanimati za Mandlovo »Tribuno« in za omenjeno skupščinsko sejo v Nišu. A vsa iskanja so ostala dolgo časa brezuspešna. Ko je zborovala srbska nar. skupščina v Nišu, se namreč stenografski protokoli niso tiskali, ampak so se hranili samo v rokopisu. Ta rokopis se je pa pri umiku preko Albanije in med divljanjem Bolgarov v zasedeni Srbiji brez sledu izgubil. Prav tako so se izgubili vsi srbski časopisi iz leta 1915 razen uradnega lista Srpske Novine, ki jih







sko pristanišče in ki hočejo vstopiti v Združene države edino z namenom izvrševati svoj poklic.

6. Inozemci, ki so v zmislu katere obstoječih trgovskih in plovbenih pogodb, imajo pravico priti v Združene države edino v svrhu trgovskih poslov (poglavje 3.).

K temu poglavju se pripominja sledeče: kot potnika, ki pride v Združene države na začasni obisk, se ima smatrati tistega, ki namerava tamkaj ostati najdalj 6 mesecev. Ako priseljeniška oblast dvomi o namenih takega potnika, sme pri njegovem prihodu v ameriško luko zahtevati od njega kavicjo v znesku 500 dolarjev, s čemer bi zajamčil odhod iz Združenih držav pred potekom 6 mesecev.

## Spored

### mladinskih dnevo v Mariboru.

#### DEKLIŠKI DAN.

Sobota, 9. avgusta 1924:

Ob 8. uri: Sv. maša in »Pridi, sv. Duha« v stolnici.

Ob 9. uri: Zborovanje verskoobnovitvenega odseka v dvorani palače Zadržne gospodarske banke. — Načelnik prof. Ivan Bogovič.

1. Verskoobnovitveno gibanje ženske mladine. Marko Kranjc. — 2. Verskonravna samovzgoja. Antonija Štupca. — 3. Zena, družina in družba. Fr. S. Gomilšek. — 4. Dobrodelnost in žena. Pavel Živortnik. — 5. Delo za versko zednjenje in slovenska mladina. Šedivy J.

Ob 14. uri: Zborovanje prosvetnega odseka v dvorani palače Zadržne gospodarske banke. Načelnik dr. Jos. Jeraj.

1. O nalogah ženske izobrazbe. Dr. Jos. Jeraj. — 2. Sredstva ženske prosvete. Jožef Krošl. — 3. Telesna vzgoja žene. Dr. M. Šimec. — 4. Osebnost prosvetne delavke. Minka Zirovnik. — 5. Slovenska ženska prosvetna organizacija. Bogovič Ivan.

Ob 20. uri: Fr. S. Finžgar: »Naša krič. Slavnostna predstava Ljudskega odra v Mariboru v Narodnem domu.

Nedelja, 10. avgusta 1924:

Ob 6. uri: Sv. maša in skupno sv. obhajilo v cerkvi Matere Milosti pri oo. frančiškanih. — Ob 9.30: Zbiranje udeleženk na na vrtu škofijskega dijaškega semenišča, Gosposka ulica. — Ob 10. uri: Istotam pridiga in sv. maša. Pridigar in celebrant prevzvišeni škof gospod dr. Andrej Karlin.

Ob 10.45 uri: Istotam manifestacijsko zborovanje. Govorijo: 1. Zena nositeljica narodnega preroda. Dr. Jos. Hohnjec. — 2. Naloga ženske organizacije. Minka Zirovnik. — 3. Verska obnova družine. Dr. Anton Medved.

Ob 14. uri: Slovesne večernice v cerkvi Matere Milosti in v stolnici.

Ob 15. uri: Svečana orliška telovadna akademija v veliki Götzovi dvorani.

#### FANTOVSKI DAN.

Petek, 22. avgusta 1924:

Ob 8. uri: Sv. maša v stolnici.

Ob 9. uri: Zborovanje učitelstva, akademikov in dijaštva v dvorani palače Zadr. gosp. banke.

1. Dijaštvo nositelj verskega preroda slovenskega naroda. Dr. Anton Korošec. — 2. Izobrazba inteligenčnega naraščaja. Dr. Matija Slavič. — 3. Ljudska šola. Ivan Prijatelj. — 4. Program slovenske mladine. Dr. Karol Capuder. — 5. Humanističen in realističen prosvetni ideal. Dr. Fr. Ks. Lukman. — 6. Romantična ideja orlovstva. Dr. Jos. Jeraj.

Sobota, 23. avgusta 1924:

Ob 8. uri: Sv. maša v stolnici.

Ob 9. uri: Zborovanje verskoobnovitvenega odseka v dvorani palače Zadržne gospodarske banke. Načelnik profesor Ivan Bogovič.

1. Verskoobnovitveno gibanje mladine. Dr. Jos. Leskover. — 2. Verskonravna obnova posameznika. Evald Vračko. — 3. Verski prerod družbe. Jožef Mirt. — 4. Dobrodelnost in misijonstvo. P. Pavel Potočnik.

Ob 14. uri: Zborovanje prosvetnega odseka v dvorani palače Zadržne gospodarske banke. Načelnik dr. Jos. Jeraj.

1. Smoter moške izobrazbe. Ivan Vesenjak. — 2. Prosvetna sredstva. J. Stabej. — 3. Telesna vzgoja moške mladine. Dr. Matej Justin. — 4. Osebnost prosvetnega delavca. Alojzij Rezman. — 5. Prosvetna kultura slovenskega naroda. Dr. Andrej Veble.

Ob 18. uri: Odkritje spomenika dr. K. Verstovšku na njegovem grobu, Pobrežje. Spregovorita dr. Anton Jerovšek in dr. Karol Capuder.

Ob 20. uri: Bakljada po mestnih ulicah.

Ob 20.30 uri: Pozdravni večer v veliki Götzovi dvorani. Svira godba Mladinski dom iz Ljubljane.

Nedelja, 24. avgusta 1924:

Ob 5.30 uri: Sv. maša in skupno sv. obhajilo v cerkvi Matere Milosti (Frančiškova kapelica).

Ob 8.15 uri: Zbiranje udeležencev za slavnostni sprevod v Kersnikovi ulici in Tomšičevem drevoredu.

Ob 9. uri: Slavnostni sprevod po mestu.

Ob 9.45 uri: Pridiga in sv. maša na Slomškovem trgu. Pridigar in celebrant prevzvišeni škof gospod dr. Andrej Karlin.

Ob 10.30 uri: Istotam manifestacijsko zborovanje. Govorijo:

1. Vzoren mladenič — vzoren mož. Dr. Anton Korošec. — 2. Orel — ideal slovenskega fanta. Dr. Joža Basaj. — 3. Izobraženec in ljudstvo. Jožef Meško. —

4. Ljubezen do rodne grude. M. Napotnik.

Ob 14. uri: Slovesne večernice in »Te Deum« v cerkvi Matere Milosti in v stolnici.

Ob 15. uri: Javen orlovski telovadni nastop v Ljudskem vrtu.

## Naznanila.

»Ljubljana« bo imela v soboto 2. t. m. ob 8. zvečer skupno vajo za moški in ženski zbor.

Jadranska Straža opozarja slavno občinstvo, da veljajo polovične vozne karte samo za posebni vlak, ki pelje iz Ljubljane v soboto ob 13 uri in se vrača iz Bleda od nedelje na ponedeljek ob 24 uri. Legitimacije za polovično vožnjo se dobivajo v Tourist-Office na Aleksandrovi cesti.

Čebelarški sestanek v Sojniku. V nedeljo, dne 10. avgusta bode takoj po prvi sv. maši v osnovni šoli v Vojniku čebelarški shod, na katerem predava učitelj g. Levstik iz Celja o vzrokih letošnje čebelarke neugode. Vabijo se vsi člani in drugi čebelarji k obilni udeležbi! — Odbor podružnic čebelarkega društva v Vojniku.

## Dijaški vestnik.

Ustanovni občni zbor litijske dijaške podružnice se vrši v nedeljo, dne 3. avgusta t. l. v Ljudskem domu v Zagorju točno ob 9. uri dopoldne. Udeležite se ga vsi katoliško misleči akademiki, abiturijenti in srednješolci, da pokažemo ostalim že osnovanim bratskim društvom, da je tudi nas nekaj! Sklicatelj.

## Orlovski vestnik.

Prijatelji orlovstva! — V nedeljo, dne 3. avgusta na prireditve ljubljanskega orlovskega okrožja pri Dev. Mar. v Polju! Dopoldan ob 10. je sv. maša na prostem, po sv. maši tabor. Popoldan ob 4. je javna telovadba, kjer nastopi k prostim vajam nad 200 telovadcev; 60 telovadcev bo izvajalo krasne skupinske vaje.

Simultane vaje na bradljah in redovne vaje bodo novost za naše nastope. Zaključna skupina, pri kateri bo sodelovalo do 300 dištva bo nudila pestro sliko naših mladih moči.

Zatorej nasvidenje! — Bog živi!

Ptujsko orlovsko okrožje priredi svoj redni letni nastop pri Sv. Marjeti pri Možgancih v nedeljo dne 3. avgusta t. l. Ob 10. dopoldne je sveta maša, popoldne ob treh pa javna telovadba, pri kateri nastopajo Orli, Orlice in naraščaj. Vabimo vse prijatelje orlovstva misli, da se udeležijo te lepe prireditve. Bog živi!

Triglavske orlovsko okražje na Jesenicah. Praznik naših orlovskih organizacij se bliža. Po prijavih sodeč in predpripravih bo brezdvoma ta prireditev prekašala vse dosedanje. Zastave, krasno delo so že izvršene. Telovadišče pripravljeno. Zelo častno bodo zastopane pristne gorenjske narodne noše.

Združeni pevski zbori našega triglavskega okrožja bodo slovesnost brezdvoma slajno povzdignili. Nekaj posebnega bodo naši novi slavoloki. Telovadne vaje ob večernem mraku, osvetljene z bengaličnim ognjem, to bo pač posebnost našega odseka. Povemo tudi, da bo prvič pri tej priliki nastopila naša fanfara. Skratka, kdor želi preživeti en dan med nami, Gorenjci-planinci, ta mora v nedeljo na Jesenice, kjer dobi izkaznice že žigosane in ta vozovnica velja tudi za nazaj. Prihod vlakov ob 9 zjutraj. Odhod ob pol 8 zvečer. — Na svidenje! Bog živi!

## Turistika in sport.

Kolesarski podsavez Slovenije v Ljubljani priredi v nedeljo dne 10. avgusta t. l. IV. zvezdno dirko v Celje. Dosedanje zvezdne dirke so pomenjale velik napredek na kolesarskem sportnem polju, ker so združile v Celju ne samo vse kolesarje in motocikliste iz cele Slovenije, ampak tudi iz naše bratske Hrvatske — posebno iz Zagreba. Letošnja zvezdna dirka bode imela tem večji pomen, ker se bode ob tej priliki proslavila 25letnica obstoja kluba celjskih kolesarjev v Celju. Z ozirom na to je upati, da bode letošnja zvezdna dirka v vsakem oziru nadkrčila enake prireditve prejšnjih let. Sportna komisija kol. Podsaveza za Slovenijo je že razposlala tozadevna vabila in razvrstitve dirke ter so vsa tehnična dela v najboljšem teku. Ker je za kolesarske klube, kateri dirkajo iz Ljubljane, prirejen cilj na Ljubljanski cesti, za Mariborske klube v Gaberjih in za Zagrebške klube na Bregu pri Celju, so se vse dirke tako razvrstile, da bode mogoče občinstvu prisostvovati na vseh treh ciljeh. Za izletnike iz Ljubljane, kateri bodo odhajali z jutrajšnjim celjskim vlakom ob 5.28, je prvi cilj v Gaberjih tako urejen, da bode moč po prihodu vlaka pravočasno tja dospeti. — Klub Celjskih kolesarjev priredi v soboto zvečer ob 8. uri pozdravni večer s koncertom v hotelu Balkan in v nedeljo popoldne ob 3. uri veliko sportno veselico v mestnem parku. Odbor kolesarskega Podsaveza vabi toraj vse sportnike in ljubitelje sporta k tej prireditvi.

## Polzvedovanja.

Naša se je srebrna verižica. Dobi se v naši upravi.

## Meteorologično poročilo.

Ljubljana 306 m n. m. viš.

Normalna barometriška višina 766 mm.

| Čas opazovanja | Baromet. v mm | Termomet. v C | Baromet. diferenc. v C | Nebes. vetrov   | Padavine v mm |
|----------------|---------------|---------------|------------------------|-----------------|---------------|
| 30. 7. 21 h    | 764.9         | 16.4          | 1.4                    | d. obl. s. vzh. |               |
| 31. 7. 7 h     | 729.0         | 15.5          | 1.5                    | p. obl. s. vzh. | 2             |
| 31. 7. 14 h    | 730.2         | 23.2          | 2.3                    | p. obl. sever   |               |

Podjetje na Dolenjskem sprejme dobro izurjenega

mizarskega pomočnika

Hrana in stanovanje pri podjetju. Ravnotam se kupita

2 izložbeni okni

2 x 1.5 metrov z železnim rolojem ter s šipami. Ponudbe pod »Nujno« št. 4312 na upravo Slovenca.

Podjetje na deželi

izredno rentabilno, išče v svrhu razširjenja obrata posojila Din 100.000 proti dobremu obrestovanju. Ponudbe na upravo lista pod »Dobra kupčija« št. 4335.

Pristopim kot tihi družabnik s 300.000 DINARJI POSOJILA.

Ponudbe na upravo Slovenca pod šifro Tihi družabnik št. 4307.

## Iščem dekle

za vsa hišna opravila, ki zna tudi kuhati. Plača 300 dinarjev mesečno. — Nastop službe 15. avg. ali 1. sept. Javiti se je na naslov: Zora Ivandija, soproga mestnega svetnika, Petrinja, Hrvatsko.

POZORI! POZORI! Ostanki za perilo

so naprodaj po polovični ali zelo znižani ceni. Ne zamudite ugodne prilike! Resljeva cesta 30/I, desno.

## ZASTOPSTVO

ali komisijsko zalogo iščem za detaljno prodajo manufakture, kontekcije, pletenice, obuvila in drugo. Reflektira se samo na solidne ponudbe. »Reske, Guštanj, Mežiška dolina. 4328

Kompletna postelja z žimnico se ceno proda. Poizve se pri hišniku Gradišče 11.

Ugodna prilika! Jedilni servis, nov, za 12 oseb, se poci ceni proda. Naslov v upravi pod štev. 4321.

Dr. Jvan Pintar  
ne ordinira  
od 1. avg. do 16. avg.

## Zračno stanovanje

s hrano za dve dijakini se išče. Ponudbe pod »Dve dijakini« na upravo lista. —

Vekoslav Demšar  
kontrolist  
Ivi Demšar roj. Račič  
trgovčeva hčerka  
poročena  
Ljubljana Cerklje

DAMA se najhitreje moderno in okusno počese z uporabo

lasnega obročka

Vedno velika izbira vplet (kit). Priporočam se za vsa lasna dela kakor tudi za barvanje sivih las z »L'Oreal Hene«, tudi v modn. barvah.

M. Podkrajšek

frizer za dame in gospode, Sv. Petra cesta 32.

## Kdor da več

za priporočilo svoje tvrdke ali podjetja v kakem časopisu, kakor bi bilo to v skladu z uspehom, ki ga je dosegla reklama, naj bo uverjen, da je temu ponajveč vzrok napačno izbran način reklame. Zato je neobhodno potrebno, da se vsak trgovec ali obrtnik, pa tudi vsakdo, ki kaj kupuje ali prodaja, obrne poprej na upravo našega dnevnika in zahteva podrobnih pojasnil in proračun. Stranka si pri tem prihrani trud in stroške in se obvaruje češče večje škode.

## Mizar. vajenca

sprejme takoj Karol Magister, mizar v St. Vidu št. 59 nad Ljubljano. 4327

## Trg. pomočnik

mlajša moč, se sprejme. — Ponudbe na M. Oplotnik, Strmec — Rogatec. 4336

## MESTNO ŽUPANSTVO KOČEVJE

razpisuje službo

obratovodje na mestni elektrarni in vodovodu.

Obratovodja mora biti zmožen vseh elektrotehničnih del. Upoznan mora biti z montiranjem in odmontiranjem električnih napeljav. Izkušen mora biti na vsa strojna dela v električni centrali, katere pogon se vrši deloma po vodni turbini, deloma z Dieslovimi motorji in akumulatorno baterijo. Večje in upoznan mora biti z vsemi administrativnimi posli, ki se tičejo elektrarne. Večje mora biti slovenskega jezika v govoru in pisavi, kakor tudi nemškega. Starost ne preko 40 let. Plača po načinu državnih nameštencev. Prosto stanovanje, kurjava ter uporaba vrta. Prošnje je vlagati do 15. avgusta 1924, katerim je priložiti popis dosedanjega službovanja, izpričevala in staviti reference. — Mestno županstvo Kočevje, dne 28. julija 1924. — Župan: Ivan Novak l. r.

Upozorjamo gg. trgovce da razstavimo naše

železno pohištvo

na vzorčnem velesejmu v paviljonu

„G“ 229 St

„ZMAJ“ lrd. žel. robe d. d.

Zagreb, Petrinjska ul. 3.

## Lep črn premog

s 4 do 5000 kalorij, franko Ormož, tona po 300 Din, PRODAJA Slovenska premogokopna družba z o. z. v Ljubljani, Wolfova ulica št. 1.

## Tvrdba

M. Bartl, Stritarjeva ulica 2

proda po znatno znižanih cenah vse moške modne predmete

Oglejte si cene v izložbi!

## MANUFAKTURNA TRGOVINA MARIJA ROGELJ

SV. PETRA CESTA IN LINGARJEVA ULICA LJUBLJANA

vljudno naznanja, da se je 1. avgusta preselila na Sv. Petra cesto št. 26, nasproti hotela Tratinik ter se zahvaljuje penj. odjemalcem za naklonjenost do sedaj in se še nadalje priporoča.

BLAGO DOBRO!

CENE NIZKE!

## MERAKL

barve, črnila, lake, kit, emalje, čopiče in zamčeno čisti firnež najboljšo kakovosti nudi

Medič-Zankl družba z o. z.

Maribor Ljubljana Novi Sad  
podružnica centrala skladišče

Tovarne

Ljubljana — Medvode.